

Висновки

Результати моніторингового дослідження освітнього виховного простору Лапаївського ліцею імені Героя України Георгія Кірпи, отримані методом анонімного електронного анкетування учасників навчально-виховного процесу дозволили визначити рівень показників якості освітнього середовища ЗЗСО характеристикам виховного простору, що визначені Стратегією розвитку освіти Львівщини на 2021-2027 роки щодо таких, які визначають його у відповідності до простору безпечного, сповненого довіри, демократичного, патріотичного, культуротворчого і відкритого, окреслили коло проаналізованих потреб закладу освіти, сприяли визначенню напрямків в організації подальшої роботи з метою усунення виниклих труднощів, дозволять спланувати перспективні та актуальні напрямки освітньої роботи у сфері виховання молоді.

Проаналізувавши результати дослідження, можна зробити висновок, що культуротворче освітнє середовище Лапаївського ліцею ім. Героя України Георгія Кірпи не повністю сформоване. Зазначимо, що загалом освітнє середовище сприяє розвитку кращих значимих рис усіх учнів, а саме: відповідальності, впевненості в собі, чесності, сміливості у відстоюванні своєї думки, формує погляди тощо. До освітнього процесу залучені не тільки вчителі та здобувачі освіти, а й батьки. Кожна дитина має можливість розвивати свій творчий потенціал. Педагогічні працівники використовують активні та інтерактивні методи навчання, працює бібліотека, проводяться різні виховні заходи тощо, щоб виховний простір був цікавим, розвивальним, мотивував учнів до навчання. Окрім шкільних заходів учні активно залучені до позашкільних та позаурочних – екскурсій, змагань, турнірів, походів, відвідувань закладів культури. Створені умови для вихованців ЗЗСО у можливості відвідування різноманітних гуртків.

Навчальний заклад ставить перед собою завдання виховання свідомого громадянина, патріота України, забезпечення умов для всебічного розвитку учнів, формування системи духовно-моральних цінностей. Учні, вчителі та батьки мають гарантоване право участі у житті освітньої спільноти. Отримані результати вказують на формування патріотичного духу закладом освіти. Усі проведені заходи об'єднані спільною метою - сприяти набуттю учнями досвіду патріотичних дій, які скеровані на виховання свідомого українця. Існуючі норми та взаємовідносини між учасниками освітнього процесу є доцільними для національно-патріотичного виховання, погодженими між усіма учасниками освітнього процесу. Вони є актуальними для нації та місцевої громади, відповідають сучасним потребам українського суспільства.

У ліцеї не повністю сформований демократичний простір, але є багато пунктів, на які учні, вчителі та батьки відповіли ствердно та підтримали думку про те, що навчальний заклад освіти навчає солідарності, відповідальності за себе та інших, допомагає зрозуміти значення демократичних інститутів та

процедур, пояснює правила співпраці та участі у суспільному житті, допомагає учням повірити у свій потенціал, а також вчить його реалізувати. У педагогічному колективі проводяться заходи для подолання наявних проблем виховного простору ЗЗСО, активно використовуються усі можливі методи та прийоми, щоб вони були ефективними, бо тільки демократичні відносини в освітній спільноті створюють кожному учневі можливості для самоствердження та забезпечують безперешкодні умови для вияву активності й самореалізації, а опора на національні традиції та відкритість на культуру інших народів, передусім всеєвропейської спільноти, дає змогу вихованцям сформувати свою ідентичність.

Аналізуючи відповіді респондентів у Лапаївському ліцеї не повністю сформований сповнений довіри освітній виховний простір. Варто зазначити, що у ліцеї, станом на сьогодні, між учасниками навчально-виховного процесу загалом панує довіра, моральні норми, соціальна рівність, толерантність, існує взаєморозуміння та співпраця. Виявлено, що вихованці навчального закладу мають можливість та нагоду звернутися особисто за допомогою до вчителів та шкільного психолога, а адміністрація, у свою чергу, довірливо та в цілому з підтримкою ставиться до педагогічних працівників та учнів ліцею.

У Лапаївському ліцеї не повністю сформовані безпечний та відкритий виховний простори. На цей факт вплинули наступні чинники (проблеми):

- необхідність придбання електрорушників;
- відсутність спеціально облаштованих туалетів для осіб з порушенням опорно-рухового апарату (варто зауважити, що у навчальному закладі немає учнів із порушенням опорно-рухового апарату, проте враховуючи вимоги до організації та забезпечення відкритого виховного простору, потрібно при першій можливості працювати на випередження, щоб у майбутньому мати належні умови для навчання та процесу соціалізації таких учнів);
- технічні труднощі забезпечення високошвидкісним Інтернетом учасників НВП.
- наявні класи та приміщення ліцею у яких взимку може бути прохолодно (здебільшого з причини віяльних відключень системи енергозабезпечення на територіальному рівні). Проблема частково вирішена придбанням потужного генератора.

Рекомендації

Основні вимоги до виховного простору закладу освіти повинні передбачати:

- здатність враховувати у комплексі усі зовнішні й внутрішні впливи на особу вихованців;
- відкритість до соціуму, взаємну співпрацю з сім'єю, громадськістю;
- педагогічний захист й підтримку учнів у розв'язанні їхніх життєвих проблем та в індивідуальному саморозвитку, забезпечення їхньої особистісної недоторканності та безпеки;
- спонукання школярів до самостійного пошуку шляхів розв'язання власних життєвих проблем у нестабільному суспільстві на основі створення конструктивних та відкритих форм взаємодії та спілкування.
- залучення дітей до розв'язання суспільно значущих і особистісних життєвих питань, формувати досвід громадянської поведінки;
- розвивати творчий потенціал усіх суб'єктів навчально-виховного процесу;
- сприяти самореалізації людини в особистісній, професійній та соціальній сферах її життєдіяльності.

➤ Директору та заступникам директора з навчально-виховної роботи:

- відпрацювати систему узгоджених поглядів і уявлень учнів, педагогів, психолога, батьків на освітнє середовище ліцею;
- вжити заходів для підвищення мотивації педагогічного колективу до впровадження інновацій у сфері виховання;
- виявляти критичне ставлення до відносин між групами учасників навчально-виховного процесу;
- популяризувати серед педагогів вітчизняні інновації та зарубіжні здобутки у сфері виховання;
- не допускати порушень норм статуту ліцею, які забезпечують права учасників освітнього процесу, провести з цією метою роз'яснювальну роботу серед педагогів, учнів та батьків;
- здійснити дослідження температурного режиму навчальних приміщень ліцею, вжити заходів щодо забезпечення комфортних умов перебування у холодну пору року;
- надати розпорядження заступнику директора з господарської роботи посилити контроль за роботою технічних працівників у туалетах ліцею, переглянути забезпечення засобами побутової хімії тощо;
- обладнати туалети на першому поверсі для осіб з порушенням опорно-рухового апарату (працювати на випередження і перспективу);
- вирішити технічні питання з Інтернетпровайдером щодо надання якісних послуг для комп'ютерних кабінетів та інших навчальних приміщень;
- внести у план роботи ліцею на 2024-2025 навчальний рік дослідження стану його виховного простору, забезпечити відкритий доступ до результатів таких досліджень.

➤ Педагогічним працівникам:

- визначити превентивне виховання учнів одним з пріоритетів виховної роботи;
- виявляти чинники, що перешкоджають безпеці учасників освітнього процесу, негайно реагувати на них;
- відстежувати причини невідвідуваності учнями навчального закладу, контактувати з батьками, з'ясувати причини;
- запланувати подальше проведення інформаційних та мотивуючих заходів із здобувачами освіти щодо необхідності дотримання правил поведінки у ліцеї, профілактики та протидії булінгу, інших небезпечних соціальних явищ;
- протидіяти фактам цькування учнів, проявам учнівської поведінки з ознаками булінгу. Діяти відповідно до алгоритму реагування. Проводити індивідуальні та групові бесіди;
- учителям-предметникам, класним керівникам звернути увагу на факти списування та форми спілкування з учнями, вживати відповідні заходи;
- класним керівникам, вчителям-предметникам провести тематичні просвітницькі бесіди на тему академічної доброчесності, глибше роз'яснити суть та значення даного поняття; зацентрувати увагу на представленні конкретних типових прикладів, які демонструють наслідки недотримання правил та вимог академічної доброчесності у яких дітям стане зрозумілим, для чого так важливо формувати мотивацію до власного процесу навчання, чому варто здобувати нові знання, поступово нашаровувати їх тощо. Формувати систематичний підхід до розуміння учнями потреби застосування індивідуальних ресурсів, відстежувати тенденцію таких змін;
- мотивувати учнів до покращення навчальних результатів;
- класним керівникам, педагогічним працівникам, педагогу-організатору та учнівському самоврядуванню за допомогою творчих різнопланових робіт допомогти учням розвивати у собі лідерські якості та можливість проявляти власну ініціативу;
- під час освітнього процесу ширше використовувати форми роботи, спрямовані на формування партнерських взаємин із здобувачами освіти, застосовувати особистісно-орієнтований підхід, дбати про забезпечення якісного зворотного зв'язку з батьками здобувачів освіти, представниками інших навчальних закладів та ГО, планувати подальшу спільну діяльність;
- бути відкритими до розуміння потреб і проблем один-одного, у коловороті життя, не забувати про справжні цінності людини, про те, що не залежно від статі, віку, особливостей характеру кожен з нас завжди потребує надійного плеча, поради та допомоги;

➤ Практичному психологу:

- надавати рекомендації учням, педагогічним працівникам, адміністрації ліцею, батькам щодо організації безпечного середовища в закладі освіти;
- з метою протидії поширенню явищ насильства, жорстокості, булінгу тощо провадити цикл просвітницько-профілактичної роботи з учасниками навчально-виховного процесу (групові та індивідуальні тематичні бесіди, консультації). При необхідності співпрацювати із представниками та спеціалістами поліції, ювенальної превенції;

- протидіяти фактам цькування учнів. Провадити індивідуальну та групову роботу;
- надавати психологічну допомогу та підтримку усім учасникам навчально-виховного процесу.

➤ Педагогу-організатору:

- продумати проведення учнівської просвіти, в межах навчального закладу, для прикладу у приміщенні актової зали Лапаївського ліцею, забезпечити присутність учнів 4-9 класів та провести презентаційну зустріч. Розробити мультимедійну презентацію про роботу органу учнівського самоврядування, сформулювати розгорнуте розуміння дітьми процесу створення та його діяльності, відповісти на запитання учнів та учасників заходу;
- сприяти в організації та підготовці виховних та тематичних заходів.

У підсумку важливо наголосити, що усі учасники виховного простору активно взаємодіють між собою, на що вказують виявлені у ході дослідження спільні очікування та прагнення більшості педагогів, учнів та батьків щодо завдань виховання.